

Tone Pavček

TIHA SOZVOČJA

ZGODBA

Zgodba telesa, pisana v sladostrastnem jeziku prve osebe, tistem, ki išče dvojino, se ustavlja, kleca, počiva v lastnem nesorazmerju. Porabila je zanos in svežino

prvinskih besed, zgubila ritem in rimo v použitih stavkih, opustila živi sedanjik. Preteklost se veča; v njej sta z vročino golota poletja in s pticami v prsih majnik.

A zgodba telesa traja. Dobiva nove poteze v vse krajših odlomkih, v vse bolj pogostih ločilih. Vendar ostaja kot tempelj. Hram svete zaveze, ko so se mili angeli vanj naselili. In telo diha, osvobojeno teže, s tišino pred zimo in s tiho, poslednjo toplino duše.

ČAKANJE

V kotu polprazne kavarne sedim kakor včasih sredi dima in dvomov in rim in mislim: Morda pa še ni kasno, da pride deklica v modrem z neugaslo svetilko angela, morda pa je še čas za čudež, ko se naenkrat zasveti v nas božje in stopi skozi vrata s cvetjem mili trenutek za pesemvzetje.

Morda še ni kasno za vero v še eno
možnost, v upanje, da se morda zgodi
tako po kmečko, kot pade dež na izsušeno
zemljo, tako po otroško, kot se v sanjah zaspi,
tako po človeško, kot se rodi novo bitje,
da pride svetla skrivnost v temoto noči
kot amen na koncu molitve.

Morda še ni kasno. In je še zmeraj vredno
čakati. Godota. Angela. Deklīco, v modrem nekoč.
Ali kar samo življenje, ki je medtem nezavedno
in nezamudno odteklo v noč...
in predme postavilo čašo s plehko težo
spominov in pramen, ozko, tenko režo
svetlobe: znamenje za zmenek v čarni
nebesnici ali v davno zaprti kavarni?

DAR IN DARITEV

Pomnim: dan je bil mlad in skuštran in deček,
dnevu podoben, je hotel biti velik in srečen.

Tako čisto je lila svetloba v otroško veselje,
da je stekel za soncem izpolnit želje.

Tekel je hlastno, zavzeto, nepotešeno
za Rožamarijo, za belo vilo, za žalik ženo

in ko je čez leta pretekel leta in cilje,
prehítel samozadostnost in samonasilje,

je vstala ob njem vsakdanjost, stvarna in vsakodnevna,
in ne samo mračna in ne samo revna.

In je biló, kot da je stopil s srebrne
zvezde v resničnost, med lokvanje in trne.

Tako stopi iz hiše telesa v tesen
grla in potem skozi vrata ust pesem

in pred golim prostranstvom svetá obstane
in ne ve, kam bi skrila sram in zadrego in rane.

Šele kasneje gre trkat, obotavljiva,
na gluha vrata ljudi, da bi ostala živa.

Tako tudi ti, ko gre hitenje v upočasnitev,
sprejmeš življenje kot tuji dar in svojo daritev.

NEIZREKLJIVO

Vem, da me gledajo,
vem, da me vidijo
neke velike, blage oči
živih duš in mrtvih ljudi
z daljnih obnebij.

Vem, da sestopajo
iz vseprostorja in vstopajo
v moje zakotje angeli
sobesedniki,
tako zvesti in lepi.

In ne smem hiteti nikamor
in ne smem početi ničesar,
samo poslušati zvesto in vdano,
samo čakati mirno in zbrano,
kdaj se odpre, nežno in živo,
zemlja pod mano,
da zdrsnem k njim,
v neizrekljivo

VEČNI KROG

Oljke sadim, gnojim, okopavam, obiram
in govorim z njimi kakor z dekleti,
ki so kdajkoli z nasmeškom vabila ali prezira
postale ob meni; postale, odšle in se z leti
vračajo kot sobesednice – sence.

Postajajo, polagajo rōke v krilo in so voljne
sedeti z mano, poslušati veter in skupno
bitje src ter govoriti besede, okrogle,
ki jih zdaj znamo izreči preprosto, zaupno,
kot govori zemlja svoje sentence.

Na koncu govorijo samo še oljke z živo
govorico dvojine duše in telesa
in v nas raste tišina. Počasi, potrpežljivo
jemljemo vase mir – sadež z drevesa
življenja za zbranost in enakonočje.

In dekleta niso več sence in ne dekleta,
drevo ne drevo, vsi smo krog živih, ki raste od tukaj
nekam na ono stran, v večnost, ki vpeta
v neskončnost, nas druží. In vsi skupaj
smo v véliki glasbi čisto majhno sozvočje.

ČAROVNIKOVA OBLJUBA

Do konca boš kopal zemljo, mi je obljubil
Marjan Tomšič, mag, prerok, istrsko čudo.
Do zadnjega diha, ko se boš zgrudil,
je rekel, – in ni biló húdo,

kar je zvenelo v glasu, bilà je milina,
ki neži grobe prehode iz enega stanja
v drugega, samo darežljiva potnina
za pot od razdejanja do vsespoznanja.

Zdaj kopljem. Kot bi zanj kopal zlato rudo
in sebi odlog odhoda za malo, za dan, za seženj.
In mi je dobro. Kopljem in mislim na dano obljubo,

da pride v poslednji žlak, ves mil in nežen,
pome angel, me prime za rôko in dobrotljivo
odpelje med drugo trtje, na novo njivo.